



Mandalarda Süt Verimi Özellikleri ve Sağım Hijyeni

Prof.Dr. Ömür KOÇAK

Yavru ortalamalarına (Progeny Test) göre seleksiyon

- Bir boğanın kızlarının verim ortalamalarının belirlenmesi ve ortaya çıkan bu değerin test dönemindeki tüm boğaların kızlarının genel ortalamasından farkının ortaya konulması, döl ya da nesil kontrolü 'progeny test' olarak adlandırılır.

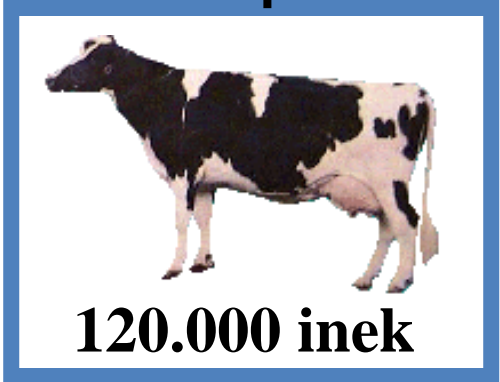
3 EN İYİ YABANCI BOĞA
4 EN İYİ YERLİ BOĞA

300 Seçilmiş inek

20 PROGENY-TEST
BOĞASI

Yıllık olarak
5 Kanıtlanmış boğa seçilir,
45 aday boğa kesime gider.

Aday boğaların
kızlarının verim
kontrolleri



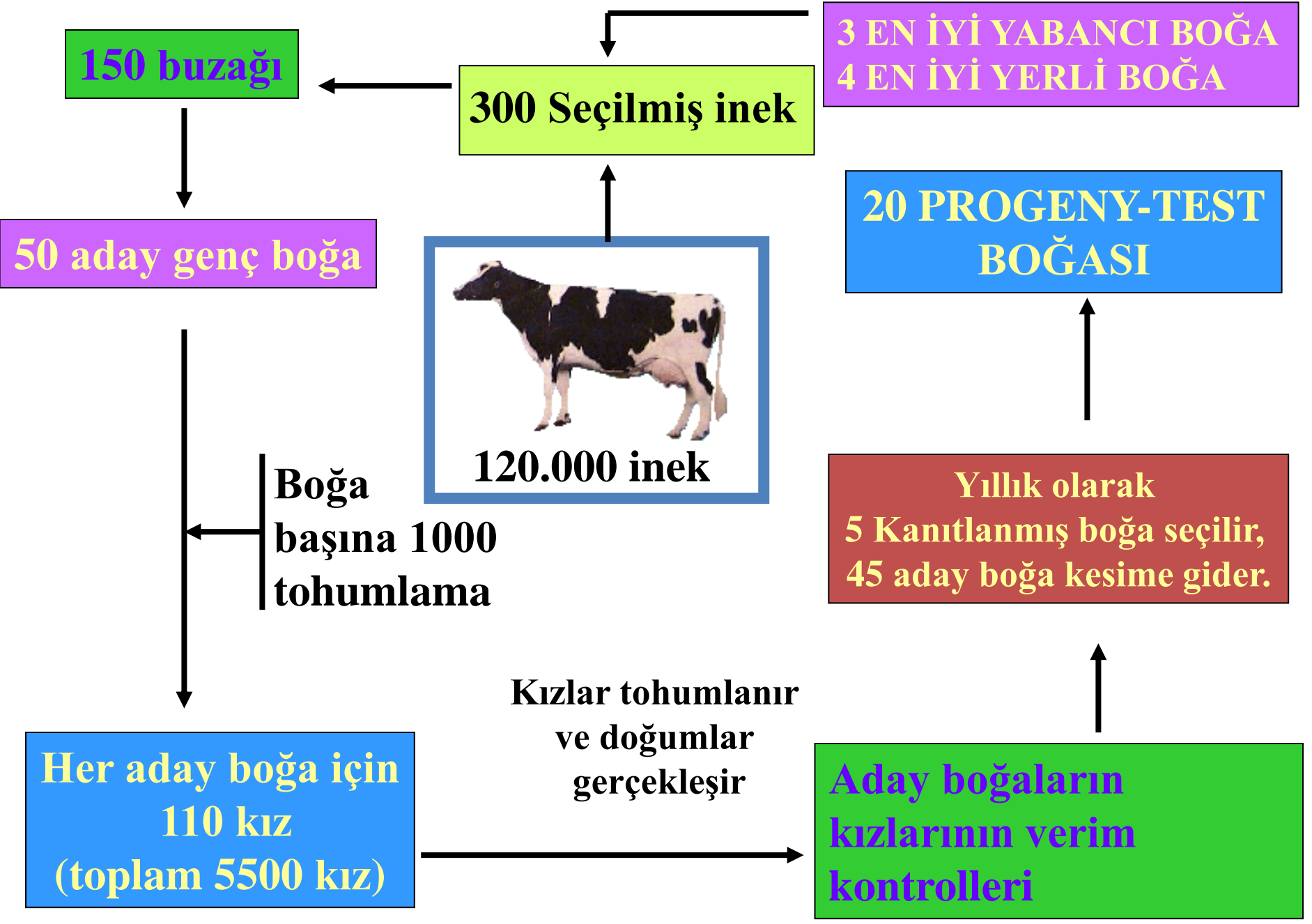
Boğa
başına 1000
tohumlama

Kızlar tohumlanır
ve doğumlar
gerçekleşir

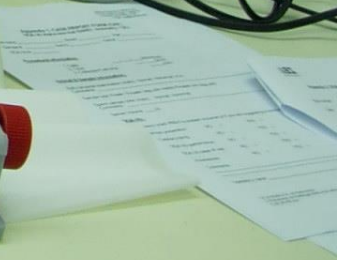
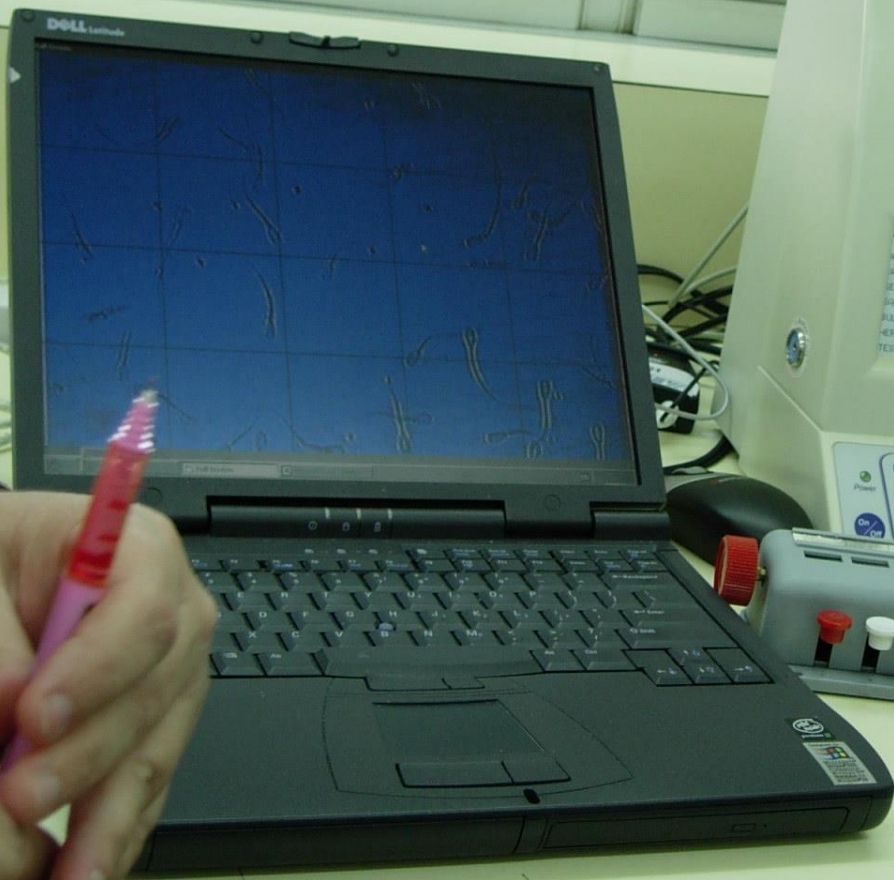
150 buzağı

50 aday genç boğa

Her aday boğa için
110 kız
(toplam 5500 kız)













34HC
 34XT
 35HC

NON-FLAMMABLE GAS
2
34XT
 35HC
 35LD
 35VHC
TAYLOR-WART
KEEP UPRIGHT
DO NOT
SHAKE
OR
TILT
WITH GAS

1841

1841



BF050 BLACKSTAR IT077990070817
 Nato: 23/01/2012 Soc. Bradano River Irsina Matera Italy

Sexed *ULTRA*

Latte
+ 813

ICM
+ 2,96

Padre	VG 88,5	Malandrino ITCE000024552 MB 89
MALANDRINO III IT054CF003C174		
IBMI 124 Dati ANASB Mar. 2022		RESICA ITCR000001574 MB 86
		3 05.01 270 5118 7,6 4,3
Madre		LUCKY IT019500348511 MB 87
River PERLA IT077990042258 B+ 83		IBMI 131 Dati ANASB Marzo 2022
n° anno gg Latte G% P%		Az 3002 IT059990044055 B+ 84
1 02.07 270 4465 7,4 4,7		n° anno gg Latte G% P%
2 03.10 270 4285 8,0 4,8		3 04.10 270 4712 7,0 4,4



IT077990091593 figlia di Blackstar az Bradano River



Indice Genetico

Figlie 70 Lattazioni 186 Allevamenti 23 Acc 0,94

PRODUZIONE	
IBMI	+126
Latte	+813
G Kg	+45
G %	-0,60
P Kg	+31
P %	-0,20
RESA	-13,62
MORFOLOGIA	
	Figlie 45 All 19
ARTI e PIEDI (A&P)	+1,49
APP. MAMMARIO (ICM)	+2,96

Dati ANASB nr 41 Marzo 2022

Indice Profittabilità

Mamocoin/ day	ACC	FIGLIE	PN3*
+1,399	0,89	52	766

Dati Ris Bufala N° 10 Marzo 2022

T O R O P R O V A T O



GOKHAN



AZIENDA
AGRICOLA
F.LLI FACCHI
Allevamento di Bufale

BF051 GOKHAN IT003990088091

Nato: 09/06/2013 Az Agr Facchi Paolo e Luciano Oleggio Novara Italy

Sexed**ULTRA**

Latte
+ 655

A&P
+ 2,10

Padre MB 85 UNICO LT 6189 MB 89

GOKU IT019500148587

IBMI 135 Dati ANASB Mar. 2022

MAESTRA ITCR000000886 G+ 84

3 1997 270 **4531** 8,0 5,0

Madre

Malandrino II IT054CR003C174 MB 88

IBMI 124 Dati ANASB Mar. 2022

UDEA IT0039900039534 MB 86

OLIMPIA IT003108000786 B+ 80

n° anno gg Latte G% P%

n° anno gg Latte G% P%

1 02.03 270 **4880** 7,8 4,8

1 02.04 270 **3959** 8,7 4,8

2 03.10 270 **5094** 7,2 4,6

3 05.01 270 **4637** 8,2 4,4

4 06.06 270 **4627** 8,2 4,4

5 07.08 270 **3627** 7,8 4,3



Indice Genetico

Figlie 39 Lattazioni 70 Allevamenti 17 Acc 0,91

PRODUZIONE	
IBMI	+141
Latte	+655
G Kg	+52
G %	0,00
P Kg	+34
P %	+0,11
RESA	+4,11
MORFOLOGIA	
ARTI e PIEDI (A&P)	+2,10
APP. MAMMARIO (ICM)	+0,64

Figlie 29 All 1 5

Goku



GOKU Padri di GOKHAN

Sütün Bileşimi ve Miktarı Üzerine Etkili Faktörler

- Hayvanın yaşı
- Yetiştirme ve bakım
- Mevsimsel etkiler
- Sağım süresi
- Sağım sayısı
- Hastalık
- Laktasyon dönemi

Mastitis ve Sağım hijyeni

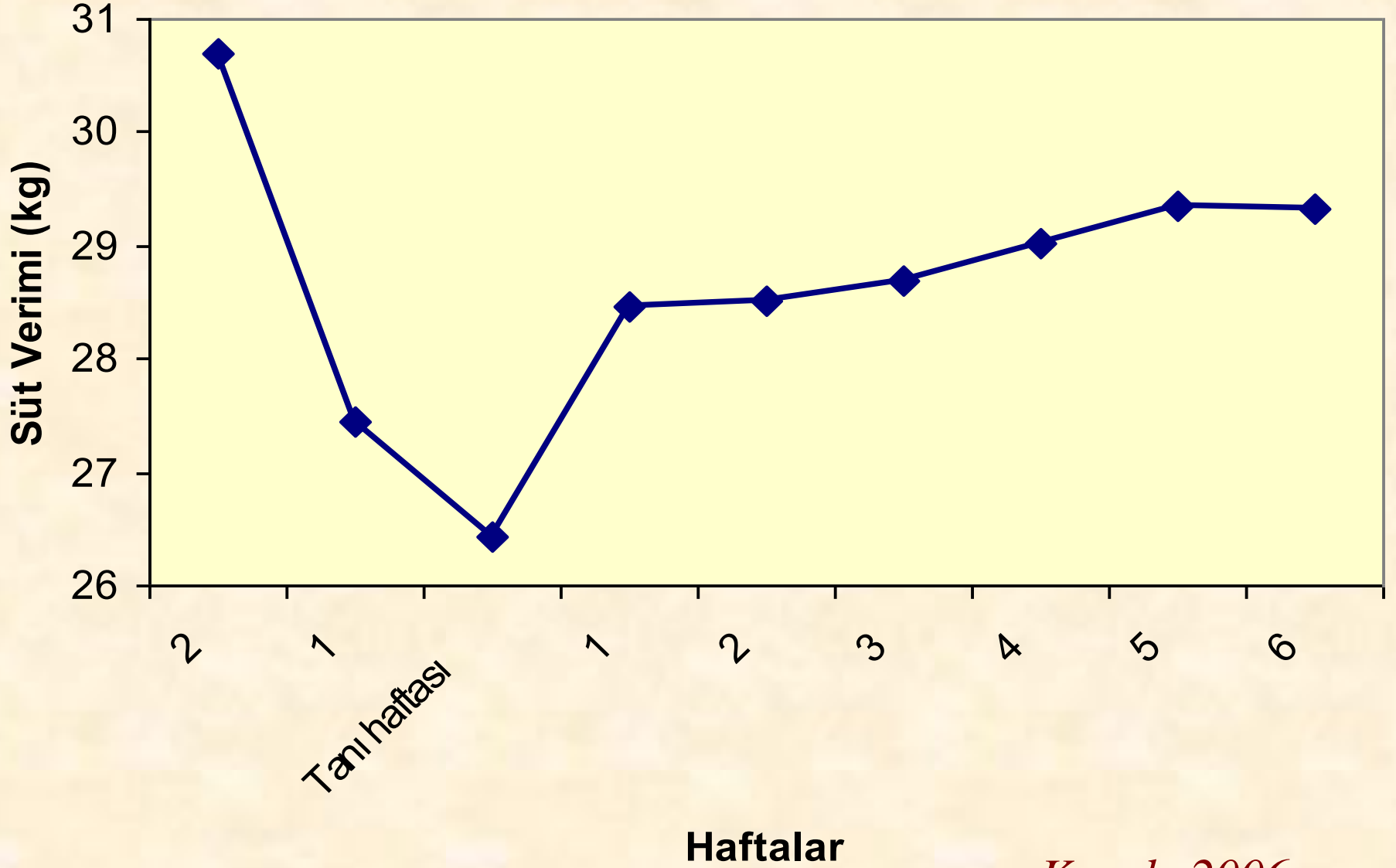
Mastitis

- İneklerde sütün miktarını ve kalitesini düşüren meme bezlerinde mikroplar tarafından meydana getirilen iltihabi bir meme hastalığıdır.
- Modern İşletmelerde Görülme Oranı ~%26
- Mastitis Sebebiyle Damızlıktan Çıkarılma Oranı %24

Bir kez mastitis geçirmiş ineğın, gelecek laktasyonlarındaki süt veriminin etkilenmesi ve süt kalitesinin azalması (yağ, protein, somatik hücre sayısı) ile oluşacak zararın yıllar boyunca devam edeceğini belirtmişlerdir.

Fransa'da süt sığırı işletmelerinde yapılan bir çalışmada, mastitis tedavisinde hayvan başına yıllık 148–218 \$ arasında harcama yapıldığı bildirilmiştir.

Mastitisin süt verimi üzerine etkisi



Kocak, 2006

Mastitisten Kaynaklanan Ekonomik Kayıplar

- Süt verimini düşürür

(Günlük süt verimi 30 kg olan bir inekte mastitisin sebep olduğu süt verim kaybı bir laktasyon döneminde 600 kg civarındadır)

- Hastalıklı sütlerin imhasını gerektirir,
- Sütün kalitesinin bozulmasına, *(sütün alış fiyatı ve ödenen kalite primi azalır)*
- Veteriner hekim ve ilaç masrafları doğurur,
- İş gücünde zaman ve emek kaybına,
- Kaliteli damızlık ineklerin elden çıkmasına neden olur.

Sürüde Mastitisle Nasıl Mücadele Edilir?

- 1. Sağım Öncesi ve Sonrası Uygulamalar**
- 2. Sağım Ekipmanı ve Tank**
- 3. Personel**
- 4. Ortam ve Barınak**
- 5. Kuru Dönem**
- 6. Laktasyon döneminde mastitisin uygun sağaltımı ve kronik hasta ineklerin sürüden ayrılması**
- 7. Subklinik mastitislerin tespit edilmesi amacıyla ayda bir kere bütün ineklerin mastitis taramasından geçirilmesi**
- 8. İşletmede kayıtların düzenli tutulması**

Sağım Öncesi ve Sonrası Meme Hijyeni



**Ellerinizi
Yıkayın**



**Kirli Memeleri
Yıkayın**



**Memeleri
Dezenfekte Edin**



**Memeleri
Kurulayın**



**Ön Sağım
Yapın**



Sağımı Yapın



**Memeleri
Dezenfekte Edin**

ÖNEMLİ !!!

- Hasta ve mastitisli hayvanlar en son sağılmalı
- Ön sağım veya mastitisli hayvanların sütü kesinlikle yere sağılmamalı
- Sağımdan sonra hayvanların 1 saat boyunca yatmasına izin verilmemeli

Örneğin; Yemlemenin sağımdan sonra yapılmasıyla hayvanların yere yatması engellenebilir.



Sağım Ekipmanı ve Tank Hijyeni

- Sağım Makinası ve Ekipmanın Hijyeni
Ön yıkama,
Yıkama (ilaçlı suyla),
Durulama
- Sağım Makinası ve Ekipmanlarının bakımı 6 ayda bir yapılmalı







Ortam ve Barınak

- Hayvanların altı kuru ve temiz olmalı
- Ahır zemini en az 6 ayda bir kere dezenfektan bir maddeyle yıkanmalı ve hayvanların yattığı yerlere 15 günde bir kireç serpilmeli
- Memelerin yaralanmasını engellemek amacıyla kötü meralara çıkartılmamalı ve hayvanlar çok sıkışık bağlanmamalıdır
- Hayvanlar dengeli bir şekilde beslenmeli ve bozuk yemler kesinlikle hayvanlara yedirilmemeli

Kuru Dönem

- Bu dönemde başarılı tedavi oranı daha yüksektir
- Uzun dönem etkili ilaçlar güvenle kullanılır
- Kuru dönem boyunca yeni enfeksiyon oranı düşüktür
- Yeni laktasyon dönemi öncesinde zarar görmüş dokular iyileşir
- Satılabilir süt kaybı olmaz

Mastitis Tedavisi

- **Mastitisin uygun sağaltımı**
- **Tedaviye cevap vermeyen kronik hasta ineklerin veya çok sık tekrarlayan mastitis vakalarına yakalanan inekler sűrűden ayrılmalı**

Mastitis Tedavisi İçin Ne Yapılmalı?

- 1. Mastitisten şüphelenirseniz vakit geçirmeden Veteriner Hekim'e haber verin.**
- 2. Veteriner Hekim gelene kadar memeyi sağarak iyice boşaltın.**
- 3. Veteriner Hekimin önerdiği ilaca, ilacın kullanma süresine ve şekline mutlaka uyun. (*Tedaviyi yarım bırakmayın.*)**
- 4. Hastalıklı ve antibiyotikli sütü imha edin. (*Veteriner Hekimin önerdiği süre boyunca.*)**

Mastitis Nasıl Tespit edilir?

Memenin sekli bozulmuş, kızarıklık, sıcaklık ve sertlik hissedilir, hayvan huzursuzdur yem tüketimi ve süt verimi azalır.



İşletmede Kayıtların Düzenli Tutulması

- Hayvanların bireysel hastalık kayıtları
- Hayvanların bireysel verim kayıtları

Kayıtlar, kronik veya sürekli tekrarlayan vakaların tespitinde önemlidir, çiftçi bu kayıtlar sayesinde işletmesi hakkında daha sağlıklı kararlar verebilir

Düvelerde Mastitis

- Düveler, sürünün üretim ve genetik geleceğidir
- Düvelerde 12. aydan sonraki mastitis vakaları meme dokularında kalıcı ve ciddi hasar verdiğiinden önemli verim kayıpları şekillenir.

Düvelerde Mastitisin Sebepleri

- Kontamine altlıklar
- Farklı inekleri emen buzağılar
- Mastitisli sütün buzağılar tarafından tüketilmesi
- İnsektler (özellikle ısırın sinekler)
- Meme yaralanmaları ve meme çatlakları

Düveleri mastitisten korumak için;

- Buzağılar doğumdan sonra bireysel bokslarda yetiştirilmeli
- Buzağılar enfekte veya şüpheli sütlerle beslenmemeli
- Düveler ineklerden ayrı temiz ve kuru altlığı olan bir bölmede yetiştirilmeli
- Haşerelerle mücadele edilmeli
- Doğumdan sonra sağıma geçerken hemen sütlerinde test yapılmalı
- Coliform mastitise karşı aşılanmalı
- Rasyonunda yeterli selenyum ve E vitamini bulunmalı

SONUÇ

- Mastitis ve ayak hastalıkları özellikle yüksek süt verimli hayvanlarda laktasyonun ilk iki ayında daha çok görülmektedir.
- Yetiştiricilerin kuru dönemde ve laktasyonun ilk dönemlerinde daha özenli bir yetiştiricilik programı uygulamaları gerekmektedir.